

Zápis ze zasedání

Výboru pro lidská práva a moderní technologie

Datum: 21. června 2023.

Místo: Zasedání se uskutečnilo plně online.

Členové: A. Dergam, E. Fialová, V. Fieberová, M. Hanych, J. Klouda (*předseda*), J. Míča, J. Rácová, B. Šoulavá (*zástupkyně M. Archalouse*), P. Uličný, J. Vobořil, L. Zelený.

Výbor byl po celou dobu zasedání usnášeníschopný.

Hosté: Viktor Kundrák (*ředitel Odboru lidských práv a ochrany menšin*).

Sekretariát: D. Otrošinová.

Program jednání

1. Shrnutí aktuálního dění

- ❖ Informace ze zasedání Rady vlády pro lidská práva
- ❖ Stav témat Výboru LP-TECH

2. Příprava společného zasedání se zástupci poradních orgánů Rady vlády pro lidská práva

- ❖ Na základě doporučení zmocněnkyně vlády pro lidská práva Výbor připraví pravděpodobně na měsíc září setkání Výboru s předsedy a dalšími kolegy ostatních poradních orgánů Rady k tématu *digitalizace*
- ❖ Smyslem zasedání by bylo zjistit, v jaké podobě na problematiku narážejí ostatní výbory a s jakými výzvami se v rámci problematiky setkávají, a dále zjistit, zda jsou zde možnosti propojení a výpomoci těchto orgánů a Výboru nebo jeho jednotlivých členů

3. Různé

Úvod

J. Klouda přivítal přítomné a zahájil zasedání. Informoval o rozšíření členské základny¹; mezi členy Výboru se zařadil J. Míča, který působí na zastoupení Evropské komise v České republice.

1. Shrnutí aktuálního dění

Informace ze zasedání Rady vlády pro lidská práva²

A. Dergam, členka Rady vlády pro lidská práva, představila kolegům průběh posledního zasedání Rady vlády pro lidská práva, které se uskutečnilo dne 27. dubna. Na zasedání Rady byla mimo jiné představena činnost všech poradních orgánů Rady včetně Výboru LP-TECH, členům Rady byl prezentován materiál Výboru *OnePager*. Doporučila, aby se do budoucna věnovala pozornost přípravě programu Rady s cílem dosáhnout toho, aby body obsahující materiály ke schválení byly předřazeny bodům informačním.

Informace o aktuálním stavu rozpracovaných témat Výboru LP-TECH

Vzhledem k přerušení prací na návrhu zákona o omezení šíření obsahu ohrožujícího národní bezpečnost online a zrušení pozice vládního zmocněnce pro oblast médií a dezinformací byla dosavadní činnost Výboru ohledně tohoto tématu též pozastavena.

D. Otrošinová představila novou podobu materiálu *OnePager*³, určenou k šíření na sociálních sítích⁴. Nová verze byla připravena s cílem zpřístupnit informace širšímu publiku.

2. Příprava společného zasedání se zástupci poradních orgánů Rady vlády pro lidská práva⁵

Cílem Výboru LP-TECH v této oblasti je propojit se s ostatními poradními orgány Rady vlády pro lidská práva na základě podnětu samotné Rady a zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Dále nabídnout členům poradních orgánů odborné poučení v tématech, kde se Výbor LP-TECH a ostatní výbory protínají (příkladem je právě oblast digitalizace). Dále tyto orgány upozornit na témata z praxe členů Výboru LP-TECH, jimž by orgány měly věnovat pozornost. Dále získat ze strany ostatních orgánů jejich vstupy ohledně toho, co ony považují za prioritní a s čím se dosud v činnosti setkaly. Dále nabídnout a realizovat společné zasedání některých poradních orgánů k vybranému tématu, případně přípravu společného podnětu.

¹ Aktuální informace o členské základně Výboru jsou k dispozici zde:

https://www.vlada.cz/cz/ppov/rlp/vybory/pro_lidska_prava_a_modern_tehnologie/stranka-se-pripravuje-176819/.

² Shrnutí představeného zasedání Rady včetně přijatých aktů je k dispozici zde: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rlp/cinnost-rady/zasedani-rady/jednani-rady-dne-27--dubna-2023-205126/>.

³ Původní verze materiálu je k dispozici zde:

https://www.vlada.cz/cz/ppov/rlp/vybory/pro_lidska_prava_a_modern_tehnologie/ze_zasedani_vyboru/vybor-lp-tech-pripravil-material-dopad-modernich-technologiei-na-lidska-prava-204009/.

⁴ Nová verze materiálu bude k dispozici např. na facebookových stránkách *Klára Šimáčková Laurenčíková – zmocněnkyně vlády pro lidská práva*.

⁵ Seznam poradních orgánů Rady vlády pro lidská práva je k dispozici zde: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rlp/vybory/vybory-rady-vlady-cr-pro-lidska-prava-17502/>.

Nejbližšími kroky bude příprava písemného dokumentu, který shrne jednotlivé oblasti tématu, které mají vztah k působnosti dalších poradních orgánů Rady. Tento dokument bude sloužit jako základ pro osobní setkání Výboru LP-TECH a předsedů a dalších členů ostatních poradních orgánů Rady v září.

Témata budou rozdělena podle věcných kategorií, nikoli dle poradních orgánů, neboť mnohé otázky jsou průřezové.

Tabulka bude členům k dispozici pro doplnění na sdíleném online úložišti Výboru LP-TECH. Členové doplní v rámci jednotlivých oblastí konkrétní vstupy a poznatky na základě své praxe. Prvním výstupem tak bude identifikace konkrétních problémů jednotlivých oblastí.

Diskuse možných témat

VZDĚLÁVÁNÍ	Oblast vzdělávání, přístup ke vzdělání, dostupnost technologií jako nástroje ke vzdělávání a prostředku dosažení rovnosti.	<ul style="list-style-type: none"> Umět pracovat s technologiemi, zvýšení schopnosti žít v digitálním světě (integrace v digitálním světě)
TECH VZDĚLÁVÁNÍ	Oblast vzdělávání o technologiích, zajištění digitální gramotnosti a zvýšení schopnosti technologie využít, zabránit tomu, aby technologie omezovaly přístup k lidským (a dalším) právům), ošetření rizik využívání technologií.	<ul style="list-style-type: none"> Vymezit důvody odříznutí dětí od online způsobu vzdělávání (nemají elektroniku, nerozumí technice, nemají připojení atd.). Jak zapojit přípravu dětí a zvyšování jejich technologických kapacit v rámci vzdělávání (nejen práce s technologiemi, ale i povědomí o šikaně atd.).
PŘÍSTUP	Oblast přístupu k dokumentům a službám, a to nejen veřejné správy, přístup k dokumentům potřebným k realizaci práv, právo na analog, právo na zajištění přístupné jazykové verze (senioři, cizinci, lidé se speciálními potřebami apod.), zajištění jejich dostupnosti ve smyslu schopnosti je nalézt.	<ul style="list-style-type: none"> Reflektovat i média. Otázka přístupnosti cizinců k úkonům správních orgánů (úkony nejsou přeloženy, digitální forma není srozumitelná, neexistuje analogová forma). Situace se aktuálně projednávanou novelou pobytového zákona zhorší. Zabránit omezení styku osob omezených na svobodě s rodinou skrze využívání digitální komunikaci. Hrozba přílišného technologického komfortu ve smyslu úředníků, kteří na digitalizaci příliš spoléhají a zapomínají např. zohledňovat individuální aspekty případu.
CHUDOBA	Oblast chudoby a digitálního vyloučení, zajištění vůbec možnosti technologie používat.	<ul style="list-style-type: none"> Opatrně s termínem digitálního vyloučení. Vždy zde bude skupina osob, která s technologiemi pracovat nechce (z různých důvodů), řešení není zajistit všem dostupnost.
SPECIFIKA	Oblast práv specifických zranitelných skupin.	<ul style="list-style-type: none"> Není důvod vyzdvihovat jednu skupinu.
ANALOG	Oblast zajištění možnost technologie nevyužívat.	
ZNEUŽITÍ	Oblast zneužití technologií, kybernásilí, kyberšikana, hate speech, dezinformace, case studies specifických případů, které mohou nastat.	<ul style="list-style-type: none"> Riziko prolamování soukromí v elektronické komunikaci za účelem odhalování např. dětské pornografie.

		<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana údajů sbíraných o odsouzených osobách. • Vzdělávání v problematice hate speech a boj s tímto fenoménem. • Dezinformace a podpora jednání vlády v této oblasti. • Nařízení pro boj se zneužíváním dětí na internetu.
DATA	Oblast sběru a zpracování dat, procesní zakotvení v právních předpisech, vhodná praxe orgánů veřejné správy (např. policie, MPS, zdravotnictví).	
ZDRAVOTNICTVÍ	Oblast zdravotnictví, využití technologií u zpracování dat, doporučování léčby, algoritmický přístup ke zdravotnickým činnostem.	<ul style="list-style-type: none"> • Zařadit pod Data?
LEGISLATIVA	Oblast legislativních změn ve vnitrostátním i mezinárodním právu, připomínkování návrhů, sledování mezinárodních aktů politické povahy a mezinárodní spolupráce.	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava návrhu Aktu o umělé inteligenci a poučení o tom, na jaké zařízení a jaké postupy bude mít akt dopad, aby dotčené osoby byly na změny připraveny (a např. měly připraveny alternativy nově zakázaných postupů).
KOMUNIKACE	Oblast komunikace, organizace aktivit, sdílení informací mezi sebou i vůči veřejnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavení systému sdílení informací (společné komunikační kanály? pravidelné zprávy mezi výbory a PS?) • Sdílení a synergie v pořádání akcí (konference, workshopy, atd.)

3. Různé

A. Dergam informovala přítomné o analýze STEMu zpracované pro Nadaci OSF⁶ a dále doporučila k odběru Bulletin Centra pro lidská práva a demokracii⁷.

B. Šoulavá informovala o přípravě dalšího ročníku *Czech Digital Week*⁸, který bude tentokrát zaměřen na digitální dovednosti, a nabídla členům možnost spolupráce na přípravě a na osvětě o této akci.

J. Vobořil navrhl jako téma Výboru přípravu podnětu podporujícího zakotvení optiky digitálního vyloučení do hodnocení předpisů dle Legislativních pravidel vlády (jako je např. hodnocení dopadů na problematiku rovnosti žen a mužů). Aby bylo toto hodnocení prováděno, je třeba, aby bylo v předpise zakotveno výslovně. M. Hanych informovala o přípravě manuálu pro legislativce k hodnocení slučitelnosti s mezinárodními závazky a závazky plynoucí z lidských práv. Manuál bude provázet sérii školení. E. Fialová upozornila, že hodnocení lidskoprávního souladu se obvykle provádí oproti Listině základních práv a svobod, kdy problematika digitálního vyloučení prozatím nemá v Listině oporu. Otázka by mohla být upravena nezávisle na posuzování lidských práv, nebo v rámci problematiky

⁶ Více informací je k dispozici zde: <https://osf.cz/2023/06/13/studie-v-cesku-chybi-data-o-digitalne-vyloucenych-osobach-a-osobach-ohrozenych-digitalnim-vyloucenim/>.

⁷ Více informací je k dispozici zde: <https://www.centrumlidskaprava.cz/archiv/bulletin>.

⁸ Více informací o loňském ročníku je k dispozici zde: <https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/predsednictvi/czech-digital-week/>.

diskriminace. J. Vobořil připraví návrh podnětu, který bude k dispozici pro doplnění ostatních členů na sdíleném úložišti Výboru. Podnět bude připraven variantně, a je možné jej i variantně schválit.

M. Hanych navrhl, aby Výbor LP-TECH téma dezinformací nadále minimálně sledoval, i přes to, že dosavadní činnost dalších subjektů ustala. Další aktivity v tématu podpořil J. Míča.

M. Hanych dále připomněla význam tématu umělé inteligence a současného rychlého vývoje. Téma je diskutováno i na mezinárodních platformách. Další aktivity k tématu podpořil P. Uličný.

V. Fieberová informovala o veřejné konzultaci k aktualizaci Národní strategie umělé inteligence. Do konzultace, která je otevřena do 20. srpna 2023, se může zapojit i laická veřejnost.⁹

Témata budou otevřena na následujícím zasedání, kde Výbor především rozhodne, v jaké formě by se otázkám nadále věnoval. Jedná se o témata, kde by Výbor postupoval samostatně, a pracoval by na nich zároveň s postupem v kooperaci s dalšími orgány.

Závěr

Následující zasedání Výboru LP-TECH se uskuteční během měsíce září. Do této doby budou členové Výboru pracovat na rozjednaných tématech online

---

⁹ Více informací je k dispozici zde: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/mpo-spustilo-verejnou-konzultaci-k-aktualizaci-narodni-strategie-umele-inteligence---275269/>.